

Số: 9448 /NHNN-TTGSNH

Hà Nội, ngày 09 tháng 11 năm 2016

V/v trả lời phản ánh công dân liên quan
đến quy định về điều kiện trở thành
thành viên QTDND

Kính gửi: Công Thông tin điện tử Chính phủ- Văn phòng Chính phủ

Về việc trả lời phản ánh của công dân Trần Minh Duẩn liên quan đến nội dung điều kiện trở thành thành viên Quỹ tín dụng nhân dân theo quy định tại Thông tư số 04/2015/TT-NHNN ngày 31/3/2015 của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam quy định về quỹ tín dụng nhân dân (Thông tư số 04) theo Công văn số 757/TTĐT-BĐTĐCP của Công Thông tin điện tử Chính phủ - Văn phòng Chính phủ về việc phản ánh của công dân, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) có ý kiến như sau:

1. Về nội dung cho rằng Thông tư 04 trái, mâu thuẫn với Luật cư trú, Nghị định số 31/2014/NĐ-CP:

Về nội dung "cư trú" trong điều kiện để trở thành thành viên QTDND được quy định theo các thời kỳ như sau:

Trước khi Luật các tổ chức tín dụng năm 2010 ban hành và có hiệu lực, các văn bản gồm: Nghị định số 48/2001/NĐ-CP ngày 13/8/2001 của Chính phủ quy định về tổ chức và hoạt động của QTDND, Nghị định số 69/2005/NĐ-CP ngày 26/5/2005 của chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 48/2001/NĐ-CP, Thông tư số 08/2005/TT-NHNN ngày 30/12/2005 hướng dẫn thực hiện Nghị định số 48/2001/NĐ-CP, Thông tư số 06/2007/TT-NHNN ngày 06/11/2007 hướng dẫn thực hiện Nghị định số 69/2005/NĐ-CP) có quy định: "cá nhân cư trú, làm việc hoặc sản xuất kinh doanh hợp pháp trên địa bàn hoạt động của QTDND".

Theo Điều 12 Luật Cư trú, nơi cư trú của công dân là nơi thường trú hoặc nơi tạm trú. Nơi thường trú là nơi công dân sinh sống thường xuyên, ổn định, không có thời hạn tại một chỗ ở nhất định và đã đăng ký thường trú (số hộ khẩu) và nơi tạm trú là nơi công dân sinh sống ngoài nơi đăng ký thường trú và đã đăng ký tạm trú (số tạm trú).

Theo các quy định nêu trên, công dân tạm trú (đăng ký tạm trú) trên địa bàn hoạt động của QTDND không đủ điều kiện trở thành thành viên QTDND.

Việc sửa đổi điều kiện "cư trú" thành "có hộ khẩu và thường trú" đối với thành viên QTDND tại Thông tư số 04 được xây dựng trên cơ sở tổng kết thực tiễn thực hiện Chỉ thị 57-CT/TW ngày 10/10/2000 của Bộ Chính trị về củng cố, hoàn thiện và phát triển hệ thống QTDND (Chỉ thị số 57), trong đó xuất phát từ thực tế bất cập của quy định là "cá nhân cư trú trên địa bàn", theo đó nhiều cá nhân thường trú tại địa phương khác mang tiền đến để thành lập QTDND, trực

lợi những chính sách hỗ trợ cho QTDND, biến tướng QTDND như TCTD cô phần do nhóm cá nhân này chi phối, nhiều cá nhân không thường trú có nhu cầu vay vốn tại QTDND đã thực hiện đăng ký tạm trú tại nơi mà QTDND hoạt động để trở thành thành viên QTDND. Điều này dẫn đến hiện tượng gia tăng thành viên “tạm trú” chi phối, lạm dụng, biến tướng QTDND vào các hoạt động kinh doanh của mình, nguy cơ xảy ra rủi ro khi khách hàng “tạm trú” không trả được nợ thì QTDND gặp khó khăn trong việc theo dõi, đôn đốc thu hồi nợ và việc kết nạp các thành viên “tạm trú” sẽ làm giảm tính liên kết, hiểu biết giữa các thành viên QTDND, xa rời mục tiêu huy động tại chỗ, cho vay tại chỗ của QTDND (đây là các nguyên tắc quan trọng đảm bảo an toàn cho hoạt động của QTDND cũng như đặc trưng cơ bản khác của QTDND - loại hình TCTD theo mô hình HTX khác so với các loại hình TCTD theo mô hình doanh nghiệp).

Do đó, việc quy định một trong những điều kiện để trở thành thành viên QTDND là “cá nhân có hộ khẩu và thường trú” tại Thông tư số 04 nhằm tăng tính liên kết giữa các thành viên QTDND, nâng cao chất lượng thành viên QTDND với các cá nhân thực sự sinh sống, làm việc, thường trú địa bàn, hiểu biết nhau để đảm bảo an toàn hoạt động, phát triển bền vững cho QTDND và không trái, mâu thuẫn với Luật cư trú, Nghị định số 31/2014/NĐ-CP ngày 18/4/2014 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật cư trú như phản ánh của công dân Trần Minh Duẫn.

2. Về nội dung cho rằng Thông tư 04 vi phạm quy định tại Nghị định số 69/2005/NĐ-CP, Nghị định số 55/2015/NĐ-CP:

Như đã nêu ở trên, Nghị định số 48/2001/NĐ-CP, Nghị định số 69/2005/NĐ-CP căn cứ theo quy định tại Luật các tổ chức tín dụng năm 1997 và Luật Hợp tác xã năm 2003 đã hết hiệu lực thi hành và Ngân hàng Nhà nước đang hoàn thiện các thủ tục trình Chính phủ hủy bỏ hai Nghị định này. Do đó, Thông tư số 04 hướng dẫn thực hiện quy định về QTDND theo Luật TCTD năm 2010 là không vi phạm với Nghị định số 69/2005/NĐ-CP như phản ánh của công dân Trần Minh Duẫn.

Ý kiến của công dân Trần Minh Duẫn cho rằng điều kiện “có hộ khẩu và thường trú” quy định tại Thông tư số 04 là vi phạm Điều 2 mục a, b quy định về đối tượng áp dụng “cá nhân, hộ gia đình cư trú trên địa bàn nông thôn” tại Nghị định số 55/2015/NĐ-CP ngày 06/9/2015 của Chính phủ quy định về chính sách tín dụng phục vụ nông nghiệp, nông thôn là không đúng vì phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng của Thông tư số 04 là QTDND, thành viên QTDND khác với phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng của Nghị định số 55/2015/NĐ-CP là đối tượng áp dụng chính sách tín dụng phục vụ nông nghiệp, nông thôn.

3. Về nội dung cho rằng quy định về điều kiện trở thành thành viên tại Thông tư 04 nhằm bóp chẹt hệ thống QTDND để cho Ngân hàng Hợp tác xã mở chi nhánh, phòng giao dịch...:

Luật các tổ chức tín dụng quy định:

QTDND là tổ chức tín dụng do các pháp nhân, cá nhân và hộ gia đình tự nguyện thành lập dưới hình thức hợp tác xã để thực hiện một số hoạt động ngân hàng theo quy định của Luật này và Luật hợp tác xã nhằm mục tiêu chủ yếu là tương trợ nhau phát triển sản xuất, kinh doanh và đời sống. Ngân hàng hợp tác xã (NHHTX) là ngân hàng của tất cả các QTDND do các QTDND và một số pháp nhân góp vốn thành lập theo quy định của Luật này nhằm mục tiêu chủ yếu là liên kết hệ thống, hỗ trợ tài chính, điều hòa vốn trong hệ thống các QTDND (Khoản 6, 7 Điều 4).

Thành viên của NHHTX bao gồm tất cả các QTDND và các pháp nhân góp vốn khác. Thành viên của QTDND bao gồm các cá nhân, hộ gia đình và các pháp nhân góp vốn khác” (Khoản 1, 2 Điều 74)

Theo quy định nêu trên, QTDND hoạt động nhằm tương trợ giữa các thành viên thực hiện có hiệu quả các hoạt động sản xuất, kinh doanh và cải thiện đời sống, với cơ cấu thành viên bao gồm các cá nhân, hộ gia đình và các pháp nhân góp vốn khác, trong khi NHHTX hoạt động nhằm liên kết hệ thống, hỗ trợ tài chính, điều hòa vốn giữa các QTDND với cơ cấu thành viên bao gồm tất cả các QTDND. Vì vậy, với sự khác nhau về cơ cấu thành viên, mục tiêu hoạt động và tính chất liên kết giữa NHHTX và các QTDND, các QTDND hoạt động an toàn, có hiệu quả thì NHHTX mới phát triển và hoạt động có hiệu quả. Do đó, ý kiến của công dân Trần Minh Duẩn cho rằng với việc quy định điều kiện trở thành thành viên QTDND ”*có hộ khẩu và thường trú*” tại Thông tư số 04 thể hiện NHNN bóp chẹt hệ thống QTDND để cho NHHTX mở chi nhánh, phòng giao dịch... là hoàn toàn không có cơ sở. Quy định về điều kiện trở thành thành viên tại Thông tư số 04 là cần thiết, phù hợp với tình hình thực tế và không gây khó khăn cho hoạt động của QTDND.

4. Ý kiến Ngân hàng Nhà nước Việt Nam

Để thực hiện có tiếp tục triển khai hiệu quả Chỉ thị số 57 và Đề án Cơ cấu lại hệ thống các TCTD theo Quyết định số 254/QĐ-TTg ngày 1/3/2012 của Thủ tướng Chính phủ, Ngân hàng Nhà nước ghi nhận ý kiến của ông Trần Minh Duẩn cũng như các kiến nghị của cá nhân, tổ chức có liên quan đối với Thông tư số 04 để xem xét sửa đổi, bổ sung Thông tư số 04 nếu cần thiết, đảm bảo hoàn thiện khuôn khổ pháp lý phù hợp với điều kiện thực tế của nước ta, tạo tiền đề cho hệ thống QTDND bảo phát triển lành mạnh và bền vững. *Thư*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VP, TTGSNH5. *pm*

Nguyễn Phước Thành